

Jeruzsálem - az élő Isten városa

1. rész

Jeruzsálem jelentése:

”Béke Megalapozása / Város”. Ez a név, a város alapítása óta ellentmond a realitásnak, hiszen egy városért sem harcoltak ennyit. Éppen ezért a ”béke” nagyon szükséges ott. Felvagyunk híva, hogy Jeruzsálem békéjéért imádkozzunk, éppen azért mert ez egy tűzfészek:

Könyörögjétek Jeruzsálem békességéért; legyenek boldogok a téged szeretők!

Békesség legyen a te várfalaid között, csendesség a te palotáidban. Zsolt.122,6-7

A titokzatos király városa

Jeruzsálem az 1.Móz.14,18-ban van először megemlítve. Ott találkozott Ábrahám Malki-Cedekkel Sáleem királyával (kb. 4000 évvel ezelőtt). Ez időben Sáleem Kánaán városa volt, amely az egyiptomi fáraó nagybirodalmának részét képezte.

Dávid király városa

Dávid idejében (kb. 3000 évvel ezelőtt) Jeruzsálem az izráeliták által még nem volt bevéve, hanem a jebuzeusok uralma alatt állt. Dávid meghódította a várost és jelleget adott neki. 2.Sám.5,6-10; 1.Krón.11,4-9 Mivel a város mindegyik törzs területétől függetlenül helyezkedett el, ezért ideális volt hogy ez a város legyen a főváros, amely a népnek egy közös identitást adott. Dávid később a szövetség ládáját Jeruzsálembe hozta. 2.Sám.6-ik; 1.Krón.13.-és 15-ik rész

Az élő Isten városa

I.e. 967-ben Salamon Király felépítette a Templomot, mint helyét, az élő Istennel való találkozásnak.

A Templomszentelés ünnepén olvassuk, hogy Isten maga, különös egyedi módon kötődött e városhoz:

Jeruzsálemet választottam, hogy az én nevem abban lenne, és választám Dávidot, hogy vezére (királya) lenne az én népemnek, Izráelnek 2.Krón.6,6

Isten jelenléte betöltötte a Templomot. Ez az ami Jeruzsálemet olyan különlegessé teszi, és a világ minden más városaitól megkülönbözteti.

A zsidó szívek városa

Jeruzsálem virágzó idejének csúcspontját Dávid és Salamon alatt érte el, kerekén 3000 évvel ezelőtt. Azóta a zsidó kultúrának, hagyományainak és vallásának Jeruzsálem a szívügye. Jóllehet a város 17-szer lett szétrombolva, a zsidó népnek mindig és mindenhol az emlékezetében maradt. A bibliai idők után is Jeruzsálem állandóan a vágyakozás tárgya maradt. A legfontosabb ünnepe a zsidóságnak a passzah-ünnep, volt és lesz minden évben a kívánsággal zárva: ***Jövőre Jeruzsálemben!***

Az élet legszebb napján a házasságkötés napján is Jeruzsálemre gondolnak, amikor a ceremonia részeként a poharat széttörik. Ez a szimbolikus cselekedet Jeruzsálemben a Templom szétrombolására kell hogy emlékeztessen.

A hűtlenség és vereség városa

I.e. 586-ban Nabukadneccar babiloni csapatai által bevette. A város és központja a Templom teljesen szét lett rombolva.

Jeremiás ebben a szituációban azt kérdezi Istentől:

Egészen elvetted-é Júdát, avagy a Cijont utálja-é lelked? Miért vertél úgy meg, hogy semmi orvosságunk (gyógyulásunk se legyen)? Jer.14,19

Miért nem segít Isten többet? Mivel Isten Jeruzsálemtől visszavonult, védtelenné lett a város. Isten ellen való vétkek miatt lett a város szétrombolva. Jer.14,17-22; 15,1 Isten válasza: ***Ugyan ki könyöriül rajtad, Jeruzsálem, és ki szánakozik rajtad, és ki tér be hozzád, hogy megkérdezze: jól vagy-é?***

Te dobtál el engem mondja az Örökkévaló, hátat fordítottál nekem. Ezért kinyújtom kezemet ellened, és elpusztítalak; belefáradtam a szánakozásba! Jer.15,5-6

A zsidó vágyakozás városa

Mégis, Jeruzsálem marad a vágyakozás városa. Dániel próféta, aki Babilonba lett deportálva, a hazáját nem tudta elfelejteni.

Ezt olvassuk tőle:

Hallgasd meg mégis, óh Istenünk, a te szolgádnak imádságát és könyörgéseit, és világítsd rá orcád elpusztult Szentélyedre, önmagadért, óh Urunk!

Istenem, hajsd (fordítsd) felém füledet, és hallgass meg! Nyisd ki szemeidet, és lásd meg: milyen pusztulás ért bennünket és azt a várost, amely a te nevedről neveztetik! Mert nem a mi igazságunkban, hanem a te nagy irgalmadban bízva visszük orcád elé könyörgéseinket.
Dán.9,17-18

2. rész

Jeruzsálem volt az a hely, ahol a Messiás tanított, megfeszítettet, feltámadott és a mennybe felemeltetett - ahonnan ígérete szerint az idők végén vissza fog jönni.

Zak.14,1-4 Jeruzsálem lett a születési helye az első messiási-zsidó gyülekezetnek. Zsidó emberek tízezrei jutottak hitre ennek következtében. Jeruzsálem volt az a hely, ahonnan a Messiás örömhíre a világba kiment!

2000 éve - a hányatott sorsú város

Jesua/Jézus prófétikusan utal Jeruzsálem jövőjére Luk.19,41-48; 21,20-22 Jeruzsálem meghirdetett lerombolása bekövetkezett i.sz.70-ben. Ennek következtében több mint 1,1 millió zsidó halt meg, 100.000-et rabszolgaként a Római Birodalom területére deportáltak, miután Jeruzsálemet a föld szintjével egyenlővé tették.

I.sz. 135-ben Hadrián császár egy tipikus római várost Aelia Capitolina néven, és a Templom helyén Jupiter templomot építtetett.

A zsidóknak halálbüntetés terhe mellett megtiltotta a városukba való belépésüket!

Izráel országa ugyancsak új nevet kapott: Palesztina.

(Hadrián a zsidók iránti gyűlöletét fejezte ki ezzel, hogy Izráel egykori ellenségeiről nevezte el az országot, hogy az Izráel név többé ne hangozzék el.

Filisztea - latinul: Palesztina; palesztin - arabul: p'listim/filiszteus. A mai palesztinok a filiszteusok leszármazottainak tartják magukat, ami a Biblia alapján hamis, ez Arafat önkényes ötlete.

Tehát ebben a megvilágításban legalább a keresztények ne nevezzék Izráelt - mint országot - Palesztinának, azonkívül mint olyan, 'Palesztin-ország' még nem létezik! *Megjegyzés a fordítótól.*)

A negyedikétől a hetedik évszázadig Jeruzsálem a keresztények zarándok helye lett.

Mindenhol templomok, szenthelyek és kolostorok épültek.

Kb. 638-ban iszlám uralom alá került a város, aminek következtében 691-ben a Sziklamecset és 715-ben az Al-Aksza-mecset (jelentése: távoli mecset, a szurában 17,2) épült. Azóta Jeruzsálem, Mekka és Medina után a harmadik szentvárosuk lett, "Al-Kuds" (a szentséges)

néven. Jeruzsálem majdnem 1900 éven át különböző nemzetek vátozó uralmai alatt volt. Izrael államalapítása után (1948) is még sok évig tartott, mire Jeruzsálem újra zsidó kézre került (1967). Ez évben (2007-ben) van 40 éve, hogy Jeruzsálem egészen Izráelhez tartozik. Mégis a prófétai szó érvényes maradt:

És szól Cijon: Elhagyott engem az Örökkévaló az én Uram, és elfeledkezett rólam az én Uram!

Hát megfeledkezik é az anya csecsemőjéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? Ha mások megfeledkeznének is, én nem feledkezem meg rólad!

Ímé az én markaimba (tenyereimbe) véstelek be, szüntelen előttem vannak falaid. Ézs. 49,14-16

Az új Jeruzsálem - Isten jelenlétének városa

Jeruzsálem lesz minden új dolognak a megkoronázása, amit az Úr a jövőben alapjaiban megújít.

Jeruzsálem a szimbóluma és mély fogalma Isten hűségének és megváltás művének az emberiséggel.

Az új Jeruzsálem Isten jelenlétének a központja lesz. Zak. 2,14-17 a Károliban: Zak. 2,10-13; Jel. 21,1-5

Isten jelenléte Jeruzsálemet a béke városává teszi.

Jurek Schulz

3. rész

Jeruzsálem a Koránban

Újra és újra állítják, hogy Jeruzsálem (arabul: "Al-Kuds", jelentése: a szentséges) előfordul a Koránban. Itt utána nézünk néhány helynek.

Az imádkozás iránya

I.sz. 622-ben Mohamed az ő városából Mekkából - Medinába menekült, a városba amelyben jelentős létszámú zsidó lakosság volt. Mohamed zsidó szokás szerint Jeruzsálem felé fordúlva imádkozott. Dán. 6,10 A zsidók mégis elutasították az új hitet. 624-ben a szura 2,142-152 alapján az **új imádkozási irány Mekka lett.**

Mennybemenetel

Szura 17,1-ben ez áll: "Dicsérd őt, ki az éjszakában az ő szolgáját elvezette a szent mecsettől a távoli mecsetbe". Ez mint Mohamed szellemi mennybemenetele értendő.

A "szent mecset" általában Mekkára utal. A kérdés, hogy mire utal a "távoli mecset". Mohamed idejében Jeruzsálem keresztény uralom alatt volt, tele keresztény imahelyekkel. A Templom-téren a Jusztinián császár (I.sz.527-565) által épített háromhajós St.Mária bizánci bazilika állt. A Korán szerint (szura 30,3) Palesztina és vidéke a "közeli ország"-nak van nevezve.

Ezért a fogalom, hogy "távoli" nem passzol Palesztinára.

A Sziklamecset

I.sz. 638-ban Mohamed halála után Omár kalifa (uralkodott: 634-644) elfoglalta, és ezzel iszlám uralom alá vetette Jeruzsálemet. Később Damaszkuszban az Omadsad-dinasztia került hatalomra (i.sz. 660-750), az alapítója Muawiya, 660-ban kalifa lett. Ezzel megtörtént az első szakadás a moszlim közösségben, és ismétlődő háborús összetűzések következtek.

Muawiya Mekka helyett Damaszkuszt tette fővárossá, ezzel Arábia politikai jelentőségét elveszítette. Mindazonáltal a szenthelyek, Mekka és Medina Arábiában fekszenek.

Ezért az Omadsadenok megkíséreltek egy ellensúlyt teremteni azzal, hogy kiválasztották

Jeruzsálemet, mert ott már egy szent szikla volt. Úgy a zsidók mint a moszlimok abból indultak ki, hogy ez a kő volt az ahol Ábrahámnak megkellett volna a fiát áldoznia. A zsidók, Jeruzsálem szétrombolásának emléknapiján olajjal való megkenéssel ápolták ezt a követ.

El-Malik kalifa Omár fia, a 688-691-es években ezen a szent kövön felépítette a Sziklamecsetet. Az az ötlet, hogy Mohamed éjszakai utazásának ez a kő volt a kiindulási pontja, a szura 17,1 alapján lett értelmezve (interpretálva): ez a Sziklamecset 240 m hosszú Koránversekből álló díszítésében **nem található. Tehát mint "távoli mecset" a Sziklamecset nem jöhet kérdésbe ,mert ez egyáltalán nem lett mecsetté avatva és Mohamed halála után épült.**

Egy távoli mecset lesz építve

Valószínűleg 20 évvel a Sziklamecset építése után felépült az Al-Akszamecset ("el-Masgid al-Aqsa", jelentése: távoli mecset).

El-Maliks fia, Abd el-Walid (705-715), 711-ben megszenteltelte a St.Mária bazilikát azzal, hogy a templom tetejére helyezte a tipikus mecset kupolát. A névadással ugyancsak a szura 17,1-re hivatkozva, a "távoli mecset" nevet adta. Ebben az időpontban Mohamed már 79 éve halott volt.

Jeruzsálem értékét veszítette

A 750-ik évben az Omadsad-uralom lehanyatlása után Bagdad lett a kalifátus fővárosa és Jeruzsálem feledésbe merült.

A Sziklamecset kupolája 1016-ban egy földrengés következtében lezuhant és csak öt évvel később lett megépítve.

1187-ben rövid keresztény uralmi idő után Szaladin újra elfoglalta Jeruzsálemet. Politikailag jelentégtelen és a különböző hódítások során lerombolt várost Szüleyman 1537-től 1541-ig újra felépítette.

A moszlimok érdeklődése akkor ébredt fel újra, amikor 1967-ben Izráel átvette Jeruzsálem fölött az ellenőrzést.

Ezzel a Sziklamecset az ellenállás szimbóluma lett Izráel ellen, jóllehet a terület továbbra is moszlim felségterület maradt.

Az is különös, hogy csak kevés moszlim zarándokol Jeruzsálembe, és a Sziklamecset vallásilag semmi szerepet nem játszik.

Ha a moszlimok imádkoznak, háttal fordulnak ennek a nevezetes sziklának, mert ők Mekka felé fordulva imádkoznak.

Hanspeter Obrist